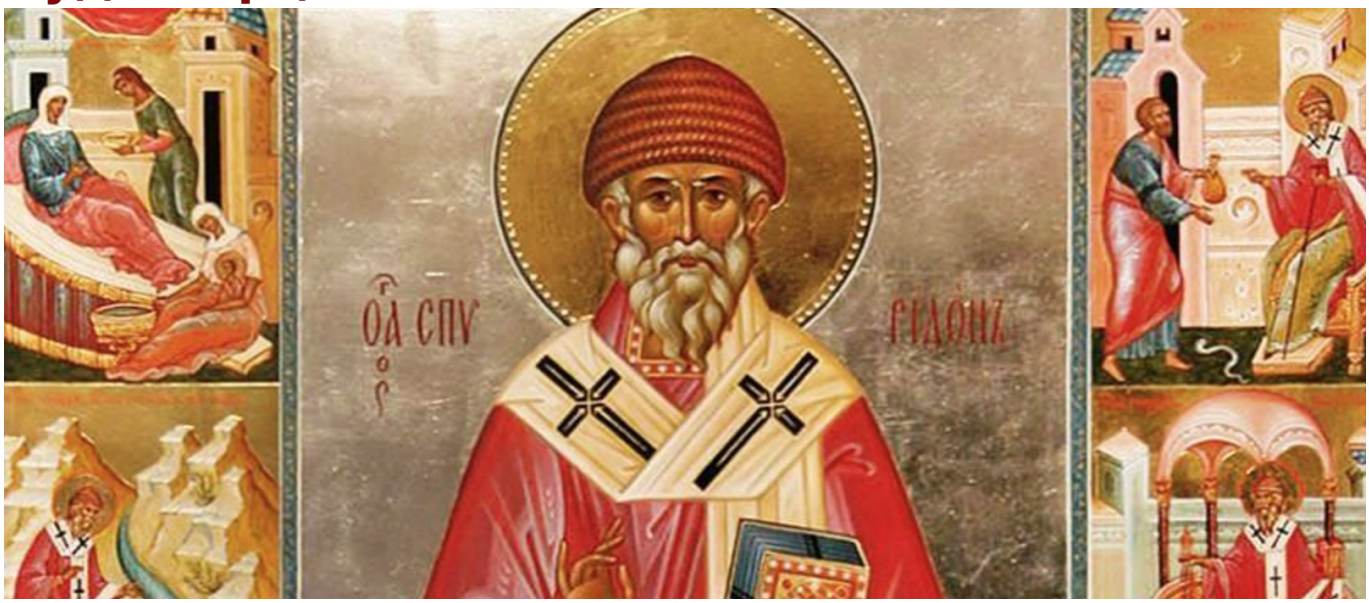
12/12/2020

Данас БПЦ слави Светог Спиридона Чудотворца

Свети Спиридон у празничном календару Бугара

12. децембра Бугарска православна црква слави Светог Спиридона Чудотворца. Празник је непокретан и увек пада у пост. Свети Спиридон је живео у 4. веку, а његова је постојбина било острво Кипар. Од детињства је Спиридон био пастир оваца, како пише у његовом житију, био је "прост, смирен и врлински". Оженио се у младости и имао децу, али му је жена брзо преминула, те је остао удовац и у потпуности свој живот посветио усрдној служби Богу добрим делима – хранио је сиромашне и сироте, збрињавао странце. Господ му је дао дар исцељења различитих болести на чудесан начин – код њега су долазили болесници изблиза и издалека. Слава му се брзо пронела и за време управљања цара Константина. Спиридон је био постављен за епископа кипарског града Тримитунта. И поред високог положаја, свети човек је и даље остао скроман и смирен, помагао је људима у невољи, радио заједно са њима на њиви и носио свој пастирски штап и пастирски шешир.

У нашој народној традицији Свети Спиридон је заштитник заната и занатлија. Могуће је да је то веровање повезано с његовим учешћем на Првом Васељенском сабору, који је, како пише у житију свеца, сазван "ради оповржења безбожног Арија, који богохулно називаше Сина Божија

створењем а не Творцем свега и ради озакоњења: исповедати да је Син Божји једносуштан са Богом Оцем". Епископи који су знали да је Спиридон човек нешколован нису му дозвољавали да ступи у препирку са филозофима који су били на Сабору и водили дуге спорове о Једноме Богу у Светој Тројици. Да би показао њено јединство свети Спиридон је онда учинио следеће: узео циглу, стиснуо је, и из цигле изашао је огањ увис, вода наниже, а блато му остало у руци, те је тада рекао: "Ето три стихије а једна цигла. Тако је и у Светој Тројици: три Лица а један Бог." Због тог малог чуда у народу је светац сматран и заштитником људи који у свом раду користе ватру или земљу.

Бројне легенде описују чудотворства Светог Спиридона као занатлије. Прича се како је управо он први покушао да направи глинени суд. Дуго се мучио, али без успеха, јер му се блато лепило за руке. Расплакао се тада и сузе су капнуле на блато, те је онда схватио да му је за рад потребна вода. Тако је направио први суд и испекао га – зато га сматрају заштитником грнчара. Друга прича каже да се Свети Спиридон дуго мучио да калајише казан који је сам израдио, дуго му није успевало, али је он открио тајну калајисања – калај боље покрива унутрашњу површину суда кад се помеша са нишадором. Зато га сматрају заштитником бакарџија.

Према традиционалним веровањима Свети Спиридон штити људе од осипа, бубуљица и рана. Зато у Родопском крају постоји обичај да на дан Светог Спиридона Чудотворца жене месе и деле обредни хлеб за здравље. У околини Пловдива се на тај дан не кува пасуљ, кукуруз, сочиво и сл. У Пиринском крају свеца сматрају заштитником коња и крупне рогате стоке. У насељима у Тројанском делу Старе планине постоји веровање да 12. децембра Сунце стаје и враћа се лету.

Уредила и превела: Албена Џерманова

— bnr.bg